

[Møhr Dam.]

og det danske folks accept af, at alle i samfundet skal eje en ukrænkelig adgang til livets og kulturens goder.

Det koster, men hvad gør det? Man har i dette land nået livets første store mål: at skaffe arbejde til alle. Og alle er i arbejde. Alle er med til at fremskaffe disse goder. Hemmeligheden er, at alle er med til at give hinanden af hinandens arbejdspræstation. Man arbejder for hinanden. Hver dag fornys og forøges produktionen i et stadig stærkere tempo, eftersom det menneskelige snilde og den maskinelle og tekniske kraft bliver mere og mere fuldkommen og ydedygtig. En stadig forøgelse af forbruget, af den enkelte som af samfundets nydelseskvotient.

Men hverken den enkelte eller samfundet forarmes af den grund, thi den stadig voksende arbejdskraft er i stand til at forøge produktionen mere end merforbruget. Man bliver således rigere for hver dag. Forunderligt! Utroligt, siger nogle. Men se på Danmark i dag! Se på, hvad der er skabt! Se på, hvordan den enkelte har det inden for helheden! Se på helhedsbilledet, og prøv så at huske, hvordan det var for 50, 30, 20, 10, 5 eller 2 år siden. En stadig fremadskridende velstand, thi man har bevidst og ubevidst lært at kende værdien af at arbejde med og for hinanden.

Jeg er virkelig imponeret og føler trang til at aflægge bekendelse herom. Forunderligt, at man, stillet over for dette Danmarks langt det største årsbudget, ikke føler svimmelhed og frygt for fremtiden, men tværtimod næsten betages af fremtidsbilledet, thi man føler ligesom, at hver krone i det, som planlægges at skulle omsættes i værdier, vækst og frembringelse af goder til menneskene, i sig gemmer garantien for en endnu rigere fremtid. Bare man kan bevare freden! Men fredens bevarelse er det store spørgsmål.

Ifølge det foreliggende forslag til finanslov beløber statens udgifter til Færøerne sig til henimod 30 mill. kr. Statens udgifter til fiskeriinspektionen ved Færøerne andrager ca. 4 mill. kr. Det er store tal, sammenlignet med statens udgifter til Færøerne for bare nogle få år siden. I 1959-60 var der således kun tale om knap 16 mill. kr. Men administrationen af Færøerne koster mere

end de nævnte 30 mill. kr. Hertil må lægges den færøske landskasses udgifter, der nu nærmer sig de 50 mill. kr., hvortil kommer kommunernes udgifter, der er betragteligt store — pr. skatteborger nogenlunde det samme som i kommunerne i den øvrige del af kongeriget.

Den direkte beskatning til lagtinget — landskassen — og kommunerne ligger noget højere på Færøerne, end tilfældet er hernede, når der er tale om de små og middelstore indtægter, medens den progressive skatteskala vist rammer de store indtægter hårdere i Danmark end på Færøerne. Men på Færøerne findes ikke, heller ikke i forhold til folketallet, så mange store skatteindtægter som i Danmark. De helt store findes slet ikke.

Man hører ofte de forannævnte statsudgifter til Færøerne betegnet som et underskud, Danmark har af Færøerne. Men kan man gøre det, kan man sige det? Hvis det skal gøres op, kan man ikke undgå at tage alt med, selvfølgelig. Det kan således siges, at man i Danmark tjener ikke så lidt på handelen med Færøerne. Importen fra Danmark til Færøerne drejede sig for året 1963 om ca. 87,6 mill. kr. af en samlet import på 138,4 mill. kr. Jeg er ikke i stand til at anslå fortjenesten på denne handel, hverken i procent eller i samlet kronebeløb, men der er vist tale om et ret stort millionbeløb. Det er rigtigt, når der bliver sagt, at denne fortjeneste kun delvis ved beskatning eller ad anden omvej går i statskassen. Men den tilgår medlemmer af det danske samfund, styrker disses handle- og skaberkraft og produktionsevner og er således ikke uden betydning for det danske samfund, hvad vi færinger kun har grund til at glæde os over.

Da der imidlertid tilsyneladende stadig råder en ikke blot stor uvidenhed, men ofte en ligefrem vildledt og forkert opfattelse blandt mange færinger og for øvrigt også i vide kredse hernede vedrørende vor handelsmæssige ret og stilling inden for riget, forekommer det mig ganske naturligt, ja, påkrævet, at man på dette høje sted berigtiger denne misforståelse ved at beskikke et par ord om vor handelsmæssige og valutariske stilling som et selvstyrende samfund inden for det danske rige.

Det bliver ikke så sjældent anført, at vor